

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ SAVEZA UDRUGA KLUBTURA ZA 2022. GODINU

UVOD

Savez udruga Klubtura / mreža Clubture savez je organizacija (udruge, umjetničke organizacije i neformalne inicijative) aktivnih u polju nezavisne, izvaninstitucionalne i neprofitne kulturno-umjetničke djelatnosti. Savez je osnovan 2002. godine sa sjedištem u Zagrebu. Glavne aktivnosti saveza usmjerene su programskom povezivanju, podizanju javne vidljivosti, poticanju organizacijskog razvoja scene te jačanju njezina utjecaja na promjenu institucionalnog okvira u kojem djeluje.

U 2022. godini Savez je obilježio 20. godina postojanja i realizirao sljedeće programe:

Uspješno je proveden 22. kontinuirani ciklus programske razmjene i suradnje u okviru programa „Clubture-Hr: programska razmjena i suradnja“. U realizaciji 10 programa sudjelovalo je 36 organizacija (od čega 10 u svojstvu nositelja; odnosno 15 organizacija koje prethodno nisu imale iskustva u programskoj razmjeni i suradnji). Realizirano je 63 pojedinačnih kulturnih i umjetničkih događaja, u 19 gradova i mesta u Hrvatskoj, uz sudjelovanje 2200 građanki i građana, od čega većinu čine mladi. Više od 90% svih sadržaja realizirano je izvan glavnog grada.

Realiziran je 15. susret organizacija nezavisne kulture, 15. Clubture Forum u Puli, na kojem je sudjelovalo 30 predstavnika organizacija iz različitih dijelova Hrvatske. Tijekom trodnevnog programa predstavnici organizacija članica imali su priliku za razmjenu informacija, znanja i ideja o budućim suradnjama. Prisutni predstavnici organizacija članica i lokalnih organizacija informirani su o provedbi programa Saveza udruga Klubtura, o mogućnostima njihovog jačanja i umrežavanja te su zajednički promišljali o temama od važnosti za organizacije nezavisne kulture. U sklopu javnog dijela programa Foruma javnost i drugi važni dionici upoznati su s radom mreže Clubture i inovacijama u pristupu politikama vezanima za društveno-kulturne aktivnosti, a sudionici Foruma upoznati su i s bogatom nezavisnom scenom u Puli, njihovim prostorima i umjetnicima u sklopu kulturno-umjetničkog programa.

Savez nastavlja s provedbom projekta prijavljenog na poziv "Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređenja uvjeta rada" financiranog kroz Europski socijalni fond. U sklopu ovog programa Klubtura zajedno s 11 partnera, među kojima su organizacije civilnog društva i dvije znanstvene organizacije, te brojnim ostalim suradnicima, istraživačima i stručnjacima iz područja kulturnih politika, nastavlja provedbu specifičnih i fokusiranih analiza, usmjerenih na teme sudioničkih modela programiranja i upravljanja infrastrukturom za kulturu i društvene aktivnosti.

Savez je u 2022. partner na projektu „Kulturna politika odozdo - Od dobrih praksi društveno-kulturnih centara do održivog okvira za sudioničko upravljanje“ u sklopu EGP i Norveškog finansijskog mehanizma (Active Citizens Fund). Aktivnosti Saveza u projektu podrazumijevale su sudjelovanje u aktivnostima Mreže DKC-HR, sudjelovanje u osmišljavanju lokalnih ad-hoc zagovaračkih akcija u tri grada u HR, kao i koordinaciju aktivnosti edukacija i mentorstva u područjima razvoja lokalnih platformi, zagovaračkih alata i razvoja drugih potrebnih kompetencija za vođenje i upravljanje prostorima u kulturi. Klubtura ujedno sudjeluje u izradi i aktivnostima promocije Kodeksa dobre prakse uspostave i funkcioniranja civilno-javnog partnerstva te organizaciji konferencije Kulturni centri i demokratizacija kulturnog sustava na kojoj se predstavljao prijedlog Zakona o kulturnim centrima i posjete društveno-kulturnim centrima u Berlinu.

Nastavljen je rad na osnaživanju vidljivosti mreže Clubture i nezavisne kulturne scene kroz razvoj interaktivne arhivske mape sadržaja provedenih kroz program „Clubture-Hr: programska razmjena i suradnja“ i digitalizaciju organizacijskog arhiva. U 2022. godini nastavlja se rad na razvijanju arhivskih praksi organizacije u vidu dokumentiranja i mapiranja podataka o članicama mreže Clubture koje se odvijalo u okviru projekta *Clubture.org @20 godina participativne i otvorene kulture* na Wikimedija platformama (Wikidata, Wikimedia Commons, Wikipedija).

Savez je sustavno uključen u praćenje razvoja i provedbe javnih politika u područjima svog djelovanja te aktivno sudjeluje kroz izravan zagovarački rad i javna savjetovanja, ali i kroz rad Savjeta za razvoj civilnog društva.

Naša je mreža proaktivna članica brojnih platformi organizacija civilnog društva, u Hrvatskoj i šire, i kao takva ostvaruje bitan utjecaj na buduće djelovanje organizacija u kulturi.

GLAVNE PROGRAMSKE AKTIVNOSTI:

“Clubture - Hr: Programska razmjena i suradnja” ključni je dugogodišnji program mreže Clubture koji se trajno provodi od 2002. godine. Program je utemeljen na izravnoj suradnji između organizacija nezavisne kulture koje kroz program razmjenjuju sadržaje ili zajednički osmišljaju i provode nove partnerske projekte. “Clubture-Hr” program usmjeren je dugoročnom doprinisu kulturnom razvitu, decentralizaciji kulture te razvoju civilnog sektora u kulturi, a kroz osnaživanje programske djelatnosti nezavisne kulturne scene i kreiranje njezine dinamike. Isto tako, program omogućava dostupnost inventivnih i kvalitetnih kulturnih sadržaja u različitim dijelovima Hrvatske, u manjim i većim sredinama, za različite ciljane skupine, prije svega populaciju mladih.

Važna odlika programa “Clubture-Hr: Programska razmjena i suradnja” model je po kojem se on provodi. Model uključuje visoku razinu participacije uključenih organizacija kroz sustav zajedničkog odlučivanja o konkretnim suradničkim projektima koji se kroz platformu provode iz ciklusa u ciklus. Procedura izbora definirana je odlukama Skupštine, dokumentima platforme i dugogodišnjom praksom u provedbi programa, a u odlučivanju sudjeluju sve organizacije u članstvu Skupštine platforme te sve organizacije koje su predložile sadržaje za provedbu u pojedinom ciklusu.

Provjeda programa “Clubture-Hr: Programska razmjena i suradnja” u 2022. godini

Program Clubture-HR: Programska razmjena i suradnja u 2022. godini ostvario je 20. godinu svoje realizacije te je proveden 22. krug programske razmjene i suradnje. Na oba javna poziva za predlaganje suradničkih projekata i turneja za 22. krug provedbe, organizacije su prijavile 37 prijedloga suradničkih projekata i turneja. Zajedničkim odlučivanjem članica saveza i svih predlagatelja, na godišnjoj je skupštini za realizaciju odabранo 10 projekata te 2 projekta koja su uvrštena na rezervnu listu za slučaj da se ostvare dodatna sredstva za realizaciju programa. U sklopu 22. kruga programa provedeno je 10 suradničkih projekata i turneja.

U realizaciji suradničkih projekata u 2022. godini, u 22. krugu provedbe programa sudjelovalo je 36 organizacija nezavisne kulture iz brojnih gradova i mjesta diljem zemlje. Jedno od pravila programa nalaže da se sadržaji koje organizacije provode u sklopu suradničkih projekata i turneja trebaju realizirati u minimalno 3 mesta u Hrvatskoj pa je tako u 22. krugu provedbe programa obuhvaćeno 19 gradova i manjih mjesta (Đakovo, Gospić, Hvar, Karlovac, Klanjec, Knin, Koprivnica, Kumrovec, Lastovo, Osijek, Petrinja, Poreč, Pula, Rijeka, Split, Šibenik, Valpovo, Veliko Trgovišće, Zagreb).

Sadržaji su realizirani na javnim površinama (ulice, park, gradsko kupalište uz rijeku, školska igrališta) u javnim ustanovama (knjižnicama, osnovnim školama), centrima za kulturu i mlade, klubovima, galerijama, te u prostorima koje koriste organizacije nezavisne kulture i civilnog društva. Realizirani kulturni i umjetnički sadržaji pripadaju najrazličitijim područjima kulture i umjetnosti: književnosti, izvedbenim umjetnostima, likovnoj umjetnosti, glazbi, društveno angažiranim umjetničkim praksama i slično. Sami sadržaji realizirani su u edukativnim, prezentacijskim, diskurzivnim i ostalim formatima kao što su: radionice, promocije, razgovori, okrugli stol, izložbe, koncerti, predstave, performansi i dr.

U 22. ciklusu programa provedeno je 10 suradničkih projekata koji su bazirani na suradnji najmanje 2 partnerske organizacije. U provedbi ovogodišnjih projekata, 10 organizacija nositelja programa surađivalo je s dodatnih 26 udruga (sveukupno 36 organizacija aktivno je sudjelovalo u provedbi programa).

Kroz izravan rad s organizacijama koje provode projekte Savez udruga Klubtura/mreža Clubture potiče organizacije na učenje o različitim aspektima provedbe programa, podupire i prati realizaciju suradničkih projekata s ciljem jačanja programskih kapaciteta organizacija nezavisne kulture.

Distribucijom kulturnih i umjetničkih sadržaja diljem Hrvatske u 2022. godini program Clubture-HR: Programska razmjena i suradnja omogućio je dostupnost manje zastupljenih oblika kulturnih i umjetničkih sadržaja u 19 različitim gradova i manjih mesta. Građani koji žive izvan velikih i centraliziranih središta imali su priliku sudjelovati u aktivnostima koje potiču aktivno i kritičko sagledavanje kulture i umjetnosti. Svi sadržaji koji se realiziraju u okviru programa bili su besplatni, namijenjeni su različitim društvenim skupinama, a posebno mladima. Procjenjuje se da je tijekom provedbe ovogodišnjeg programa uključeno više od 2200 korisnika. U pojedinim projektima aktivnosti su bile namijenjene užem krugu korisnika: npr. radionice za školski uzrast i rad u manjim grupama za koje su potrebne prethodne prijave, a većina događanja provedena je u manjim sredinama. S druge strane, distribucija sadržaja diljem Hrvatske predstavlja priliku za mlade i neafirmirane umjetnike da se povežu s novim sredinama, razmjenjuju znanja i vještine te sklapaju nova partnerstva.

U sklopu 10 suradničkih projekata u 22. ciklusu programa realizirana su 63 javna događanja diljem Hrvatske. Većina sadržaja koji se realiziraju u sklopu programa usmjereni su promociji manje zastupljenih i eksperimentalnih oblika kulture i umjetnosti, a u 22. krugu bavili su se temama kao što su suvremene izvođačke prakse (svremeni cirkus, suvremeni ples), soundsystem kultura, stvaralaštvo žena, uradi sam kultura, vršnjački odnosi i iskustva, fanzini, LGBTIQ zajednica, društveno angažirane teme s naglaskom na uključivanje marginaliziranih skupina u zajednicu te društveno-politički angažman. Formati u kojima su se realizirali ovi sadržaji podrazumijevali su aktivno sudjelovanje građana s ciljem kritičkog sagledavanja kulturnog i umjetničkog konteksta. Za velik broj suradničkih projekata u 22. ciklusu programa karakterističan je inovativan i društveno angažiran pristup aktualnim društvenim temama.

OSTVARENI REZULTATI

U 2022. godini provedeno je 10 projekata razmjene i suradnje koji su realizirani od ožujka do sredine prosinca. Postignuti su sljedeći najvažniji rezultati:

- u program razmjene i suradnje uključeno je 36 organizacija nezavisne kulture (10 u svojstvu nositelja), od čega 15 organizacija prethodno nije imalo iskustva u programskoj razmjeni i suradnji;
- uključene su 4 nove organizacije koje dosad nisu imale iskustva u provedbi u svojstvu nositelja suradničkih projekata: udruga Sub Movements (Pula), Kućni kolektiv (Klanjec), Cirkorama (Zagreb), Beton - udruga za osnaživanje lokalne zajednice (Zagreb);
- u aktivnosti je uključeno više od 2200 građana u 19 gradova i mesta u Hrvatskoj (Đakovo, Gospić, Hvar, Karlovac, Klanjec, Knin, Koprivnica, Kumrovec, Lastovo, Osijek, Petrinja, Poreč, Pula, Rijeka, Split, Šibenik, Valpovo, Veliko Trgovišće, Zagreb);
- 93% svih sadržaja u 22. ciklusu programa realizirano je izvan glavnog grada;
- u sklopu 22. ciklusa programa organizirano je više od 60 pojedinačnih javnih događanja;
- organizirani programi pokrivaju široko područje suvremenih kulturnih i umjetničkih praksi: književnost, novi mediji, izvedbene umjetnosti/suvremeni ples, suvremeni cirkus, suvremena glazba, društveno angažirane kulturne i umjetničke prakse;

- sadržaji su realizirani kroz niz različitih formata koji omogućuju aktivno sudjelovanje građana te potiču kritičko sagledavanje kulture i umjetnosti unutar društvenog konteksta: radionice, promocije, razgovori, okrugli stol, izložbe, koncerti, predstave, performansi, filmske projekcije i dr;
- digitalna mapa na web stranicama mreže Clubture ažurirana je podacima o suradničkim projektima provedenima u proteklom 21. ciklusu provedbe;
- osnažena je vidljivost pojedinačnih sadržaja i cjelokupnog programa razmjene i suradnje između organizacija - putem medija, društvenih mreža i mailing lista;
- nastavljena je provedba terenskih posjeta na 5 javnih događanja održanih u Puli, Hvaru i Zagrebu;
- od 21. 9. do 27. 10. 2022. proveden je prvi poziv za predlaganje suradničkih projekata za realizaciju u narednom 23. krugu provedbe programa Clubture-HR: Programska razmjena i suradnja koji će se provoditi u 2023. godini i na njega je pristiglo 10 projektnih prijedloga. Drugi poziv za prijavu suradničkih projekata objavljen je 8. 12., te se očekuje da će u konačnici biti prijavljeno između 30 i 40 projektnih prijedloga za realizaciju u sljedećem ciklusu. Ocjenjivanje i odabir projektnih prijedloga održat će se na godišnjoj Skupštini Saveza udruga Klubtura u prvom tromjesečju 2023. godine.

STRUKTURA I BROJ KORISNIKA OBUHVAĆENIH PROGRAMOM

Direktni korisnici programa su organizacije koje su uključene u provedbu programa Clubture-HR: Programska razmjena i suradnja u svojstvu nositelja ili partnera. U 22. krugu provedbe u izvedbu programa bilo je uključeno 36 organizacija.

Indirektni korisnici programa su sudionici i posjetitelji, odnosno publika koja posjeće i sudjeluje u događanjima. Broj indirektnih korisnika i publike varirao je od desetak do stotinu ljudi po pojedinom događanju, ovisno o tipu održanog sadržaja i lokaciji provedbe: radionica namijenjena školskom uzrastu koja se odvijala u razredu, plesna predstava na školskom igralištu u Zagorju, predstavljanje knjige u knjižnici u glavnom gradu, izložbe u prostorima organizacija nezavisne kulture, društvenim centrima, koncert u društvenom centru itd. Broj indirektnih korisnika i posjetitelja programa realiziranih u 22. krugu razmjene i suradnje je približno 2200 osoba.

Primarna korisnička skupina programa su mladi, a pored njih su kao publika događanja uključene i druge skupine redovitih posjetitelja kulturnih i umjetničkih događanja koja se realiziraju kroz program Clubture-HR: Programska razmjena i suradnja:

- umjetnici, većinom mlađe generacije (performeri, glumci, plesači, književnici, likovni umjetnici, glazbenici, novomedijski umjetnici, autori stripova, dizajneri);
- profesionalci u umjetnosti i kulturi (producenti, promotori, kustosi, kritičari, izdavači, voditelji kulturnih organizacija i organizatori kulturnih događanja);
- teoretičari i stručnjaci (profesori i teoretičari u različitim disciplinama: sociologija, arhitektura i urbanizam, književnost, povijest umjetnosti, kulturologija, teatrologija, filozofija, politologija i dr.);
- aktivisti i članovi organizacija civilnog društva iz različitih područja djelovanja;
- predstavnici medija.

Procjena broja korisnika temelji se na podacima iz potpisnih listi/ispunjениh prijava za sudjelovanje te na brojanju posjetitelja koje vrše organizatori na mjestu događanja. Svi su programi bili besplatni za građane.

SURADNIČKI PROJEKTI I TURNEJE PROVEDENI U OKVIRU PROGRAMA "CLUBTURE-HR: PROGRAMSKA RAZMJENA I SURADNJA" U 2022. GODINI

1. Različitost oko nas

Nositelj programa: neformalna inicijativa Artikal (Zagreb)

Voditeljica: Nastja Kljaić

Partnerske organizacije: Carpe Diem udruga za poticanje i razvoj kreativnih i socijalnih potencijala djece, mladih i odraslih (Karlovac); Udruga Domino (Zagreb); Filmaktiv (Rijeka)

Mesta i termini održavanja: Karlovac (13. i 31. 5.), Rijeka (2. 9.), Zagreb (24. 10.)

2. Gdje je nestao Kir?

Nositelj programa: A.R.L.A. - udruga za promicanje urbane kulture (Đakovo)

Voditeljica: Marta Džaja

Partnerske organizacije: Udruga za umjetnost i stvaralaštvo REART (Osijek); PARTWISH - udruga za razvoj kulturne i kreativne industrije (Osijek)

Mesta i termini održavanja: Zagreb (17. 5.), Osijek (7. 7.), Đakovo (25. 7. i 26. 11.)

3. Solidarne margine

Nositelj programa: neformalna inicijativa Ponosni Zagreb (Zagreb)

Voditeljica: Jana Kujundžić

Partnerske organizacije: Udruga za ljudska prava i građansku participaciju PaRiter (Rijeka); Centar za građanske inicijative Poreč

Mesta i termini održavanja: Zagreb (25. 6.), Rijeka (13. 10.), Poreč (22. 10.), Rijeka (2. 12.)

4. Suvremeno u Zagorju 2022

Nositelj programa: Udruga Kućni kolektiv (Klanjec)

Voditeljica: Dunja Bovan

Partnerske organizacije: Građanska organizacija za kulturu - GOKUL (Zabok); Humska udruga mladih (Hum na Sutli); Udruga za kulturu i sport Pozitivna sila (Split)

Mesta i termini održavanja: Veliko Trgovišće (8. 6.), Kumrovec (15. 6.), Klanjec (4. 12.)

5. Cirkaktiv

Nositelj programa: BETON udruga za osnaživanje lokalne zajednice (Zagreb)

Voditeljica: Maja Justinjanović

Partnerske organizacije: Udruga Atribut (Knin); Ka Matrix - udruga za društveni razvoj (Karlovac); DKolektiv - organizacija za društveni razvoj (Osijek)

Mesta i termini održavanja: Knin (28. 5.), Osijek (13. 9.), Zagreb (24. 10.)

6. Vaše zidne novine

Nositelj programa: Udruga Bacači Sjenki (Zagreb)

Voditeljica: Hana Juranović

Partnerske organizacije: Savez udruga Rojca (Pula); ARLA - Udruga za promicanje urbane kulture (Đakovo); Udruga Kultura i edukacija – UKE (Lovinac); Udruga Pulksa filmska tvornica

Mesta i termini održavanja: Đakovo (10. – 13. 10.), Pula (14. – 17. 11.), Gospić (5. – 8. 12.)

7. ŽENE MAŠINE

Nositelj programa: neformalna inicijativa ŽIV ŽAR ŽUR (Zagreb)

Voditeljica: Sara Ercegović

Partnerske organizacije: LA!UVÖ! – UDRUGA za VIDLJIVOST OTOKA! LASTOVO!; Forum udruga nezavisne kulture FUNK (Koprivnica); Platforma Hvar

Mesta i termini održavanja: Koprivnica (18. 6.), Lastovo (11. i 12. 8.), Hvar (18. 11.)

8. Bez granica: Žene ženama, razgovori uz keramiku, čaj i staklo

Nositelj programa: Živi Atelje Dajht Kralj (Zagreb)

Voditeljica: Cyrille Cartier

Partnerske organizacije: Udruga Građanski aktivizam (Udruga GRAK) (Petrinja); Udruga

Atribut - udruga kreativnog alternativnog razvoja kulture (Knin); Udruga Svijet kvalitete

(Šibenik)

Mesta i termini održavanja: Šibenik (13. – 15. 5.), Petrinja (30. i 31. 7.), Knin (25. – 27. 11.)

9. Cirkus je izvedbena umjetnost svuda osim u Hrvatskoj / Circus is a performing art everywhere except in Croatia

Nositelj programa: Cirkorama (Zagreb)

Voditelj: Nikola Mijatović

Partnerske organizacije: Udruga Prostor Plus (Rijeka); Cirkus Kolektiv - udruga za suvremeni cirkus i srodne umjetničke prakse (Split); Udruga Čarobnjakov šešir (Pula); Udruga za kulturu i sport Pozitivna sila (Split)

Mesta i termini održavanja: Split (9. – 13. 6.), Rijeka (26. – 29. 8.), Split (9. 10.), Pula (20. 10.)

10. Dani Soundsystem kulture

Nositelj programa: Sub Movements (Pula)

Voditelj: Zoran Mršić

Partnerske organizacije: Udruga mladih za poticanje kreativnog izražavanja "Revolution" (Valpovo); Koprivnička inicijativa volontera i aktivista (Koprivnica)

Mesta i termini održavanja: Pula (22. 10.), Koprivnica (5. 11.), Valpovo (26. 11.)

Program Transfer znanja, jačanje veza i vidljivosti organizacija nezavisne kulture

Clubture Forum je dugogodišnji program Saveza udruga Klubtura / mreže Clubture pokrenut 2008. godine i u 2022. je ostvario svoju petnaestu realizaciju. Riječ je o susretu organizacija nezavisne kulture iz svih krajeva Hrvatske koji se svake godine održava u drugom gradu. Kroz program Forum organizacije nezavisne kulturne scene povezuju se s lokalnom zajednicom – građanima grada domaćina i otvaraju teme relevantne za lokalni društveni i kulturni razvoj. Clubture Forum stvara uvjete za razmjenu znanja, iskustva i vještina među organizacijama nezavisne kulturne scene te jača međusobne partnerske odnose. 15. Forum realiziran je u partnerstvu sa Savezom udruga Rojca i udrugom Metamedij iz Pule, te u suradnji s organizacijom Kurziv – Platformom za pitanja kulture, medija i društva iz Zagreba.

15. CLUBTURE FORUM U PULI

Program 15. Clubture Foruma realiziran je od 20. do 22. 10. 2022. u Puli. Sadržaji programa realizirali su se u Društvenom centru Rojc – u prostoru Dnevnog boravka, radioni Re-Geppetto, u prostoru udruge Čarobnjakov šešir te u dvorištu DC Rojc.

Program 15. Clubture Foruma sastojao se od tri povezane cjeline. Prva cjelina sastojala se od sadržaja namijenjenih predstavnicima organizacija članica mreže i ostalim organizacijama okupljenima oko mreže Clubture te zainteresiranim lokalnim organizacijama s ciljem prijenosa znanja te njihova jačanja i umrežavanja, zajedničkog promišljanja o temama od važnosti za organizacije nezavisne kulture.

U sklopu prve cjeline održani su: radionica o razvoju programa CTHR, forumske rasprave, čitateljska grupa, međugeneracijski razgovor. Druga cjelina dio je programa koji je bio otvoren za širu javnost i odnosio se na javnu komunikaciju i otvaranje prostora za raspravu te su u sklopu nje održani: javna tribina predstavljanja Kodeksa dobre prakse uspostave i funkciranja civilno-javnog partnerstva, predstavljanje publikacije Mreža Clubture - 20 godina razmjene i suradnje, predstavljanje SKUPA - sindikata za radnike i radnike u civilnom društvu, predstavljanje rada na dokumentiranju podataka o članicama mreže Clubture putem Wikimedija platforma. U sklopu treće cjeline realizirao se kulturno-umjetnički program otvoren za javnost kojim su umjetnici iz Pule, te udruge u nezavisnoj kulturi iz drugih gradova Hrvatske upotpunili program Forum-a. Ovogodišnji Forum okupio je 30 predstavnika iz 17 organizacija nezavisne kulture iz više hrvatskih gradova (Zagreb, Pula, Rijeka, Osijek, Đakovo, Karlovac, Labin, Valpovo). Osim njih, na događanjima je okupljena i zainteresirana javnost (oko 200 osoba).

Prvog dana Forum-a održana je javna tribina predstavljanja Kodeksa dobre prakse uspostave i funkciranja civilno-javnog partnerstva na kojoj su Domagoj Šavor i Matija Mrakovčić, članovi radne skupine koja je izradila Kodeks, predstavili okupljenim predstavnicima javne uprave, novinarima te zainteresiranoj javnosti nacrt Kodeksa. Instalacija Cirkus je izvedbena umjetnost svuda osim u Hrvatskoj autorskog tima Nikole Mijatović i Maximea Weinmanna sastavljena od časopisa, novina, letaka, programa, plakata i ostalih propagandnih materijala čiji je sadržaj isključivo cirkuse tematike izložena je tijekom Forum-a te je poslužila kao scenografija za izvedbe cirkuskih umjetnika. U okviru predstavljanja publikacije nastale povodom 20. obljetnice rada mreže Clubture održan je razgovor s predstavnicima organizacija članica mreže - Marinom Jurcanom iz udruge Metamedij, Dinom Karadžić iz umjetničke organizacije Format C i Domagojem Šavorom koordinatorom SU Klubtura. Razgovor je vodila Hana Sirovica. U večernjim satima u dvorištu DC Rojc odvio se DJ program Radio Rojca koji su vodili Igor Dražić, Marko Grbac Knapić i Boris Bjelica.

Drugog dana Forum-a održana je radionica o razvoju programa Clubture-HR programska razmjena i suradnja koja je tematizirala razvoj temeljnog programa Clubturea s obzirom na aktualne potrebe organizacija u nezavisnoj kulturi. Radionicu je facilitirao Sven Janovski. Nakon radionice uslijedilo je predstavljanje sindikata za radnike i radnike u civilnom društvu – SKUPA na kojem je Sven Janovski okupljenim sudionicima predstavio prvi sindikat u RH koji se fokusira isključivo na radnike u organizacijama civilnoga društva. Održana je vođena tura po Društvenom centru Rojc tijekom koje je predstavljena povijest zgrade Rojca, razvoj i nastanak današnjeg društvenog centra u kojem djeluje preko 100 udruga iz raznih područja civilnog društva te način funkcioniranja društvenog centra. Sudionici Forum-a obišli su neke od prostora udruga i upoznali se s njihovim radom i aktualnim programima. Turu po Rojcu vodili su Marino Jurcan iz udruge Metamedij, Irena Burba iz Zelene Istre i Mirjana Radulović iz Saveza udruga Rojca. U prostoru Karlo bara izložena je izložba Streetartanje koja predstavlja radove hrvatske graffiti i street art scene dokumentirane u okviru istoimenog projekta koji su provodile Udruga mladih Revolution iz Valpova i udruga Arla iz Đakova. Predstavljeni su i fanzini koji su također nastali u okviru tog projekta, a koji tematiziraju radove hrvatskih graffiti art umjetnika. Večernji koncertni program SU Rojca uključio je koncerete tri benda: Musicitta Acoustica, My Pitbull Lucifer i Spacediver.

Posljednjeg dana Forum-a održane su forumske rasprave na kojima se u sklopu zajedničkog sastanka sudionika ovogodišnjeg Forum-a raspravljalo o zajedničkim temama rada i budućnosti nezavisne kulturne scene s ciljem nalaženja zajedničkih zaključaka oko tema kao što su zakonodavni i strateški okvir za djelovanje organizacija na nezavisnoj kulturnoj sceni, prostorni resursi, financiranje organizacija te razvoj programske razmjene i suradnje.

Program su vodili Domagoj Šavor, koordinator SU Klubtura i Ana Abramović, programska koordinatorica SU Klubtura. Zainteresirani sudionici Foruma su u sklopu CT čitateljske grupe razgovarali o tekstu "The Civil Potency of a Singular Experience: On the Role of Cultural Organizations in Transitional Civil Undertakings", autora Pascala Gielena i Thjisa Lijstera. Tekst je nekoliko dana prije održavanja radionice putem maila poslan sudionicima za čitanje. Čitateljsku grupu vodila je Ana Abramović. U radioničkom dijelu programa prezentiran je rad na dokumentiranju i mapiranju podataka o članicama mreže Clubture koje se odvijalo u okviru projekta Clubture.org @20 godina participativne i otvorene kulture tijekom 2022. U drugom dijelu radionice sudionici su imali priliku sami unositi podatke o svojim organizacijama u wikidata bazu i postavljati vizualne materijale u Wikimedia Commons. Prezentaciju su održali Željko Blaće iz HrW inicijative, Marko Kovačić iz Centra za dokumentiranje nezavisne kulture i Tatjana Vukadinović iz SU Klubtura. Međugeneracijski razgovor o Društvenom centru Rojc održan je u sklopu ciklusa moderiranih javnih razgovora koje u različitim gradovima u Hrvatskoj organizira Udruga Kurziv - Platforma za pitanja kulture, medija i društva, a u kojima se tematizira nastanak i razvoj društveno-kulturnih centara koji se temelje na suradničkom upravljanju i civilno-javnom partnerstvu. U razgovoru su sudjelovali članovi lokalne zajednice/organizacija koje djeluju u DC Rojc, a razgovor je moderirala Matija Mrakovčić. U sklopu događanja Dani Sound System kulture udruge Sub Movements Neven Šugar održao je predavanje o procesu izgradnje najpopularnije zvučne kutije u reggae sound system kulturi, Super scoopera, i o svim fazama njegovih sklapanja. Nakon radionice uslijedila je projekcija filma Supersonic sound: The Rebel Dread održana u sklopu istoimenog projekta i omogućena u suradnji s DORF film festivalom. Glazbeni program Foruma zaključuju Munchies sound system i DJ Mefa.

Edukacije za članice

U okviru projekta Clubture.org - 20 years of participatory and open culture 6. srpnja, putem platforme Zoom, održan je webinar/radionica o dokumentiranju rada organizacija nezavisne kulture Wikimedijima. Radionica je bila namijenjena ponajprije osobama koje rade u organizacijama Clubture mreže i ostalim zainteresiranim koji žele naučiti kako arhivirati i dokumentirati kulturno-umjetnički rad svojih organizacija na otvoren i participativan način, koristeći prvenstveno Wikimedija alate. Na radionici je prezentiran rad na dokumentiranju i mapiranju podataka o članicama mreže Clubture u okviru projekta te su sudionici mogli naučiti kako postaviti vizualne materijale na Wikimedia Commons platformu. Radionicu je facilitirao Željko Blaće iz HrW_inicijative i OpenGLAM HR-a uz pomoć Marka Kovačića i Tatjane Vukadinović iz SU Klubtura. Na radionici je sudjelovalo 5 sudionika.

Provedene su aktivnosti razmjene i stjecanja vještina na edukacijama za članice. U suradnji s Pogonom – Zagrebačkim centrom za nezavisnu kulturu i mlade, 4. i 5. studenog u Pogonu Jedinstvo održane su radionice tehničke produkcije za članice mreže Clubture. Besplatne radionice tehničke produkcije namijenjene su pojedincima koji već imaju osnovna znanja i iskustva u području tehničke provedbe kulturnih događanja i/ili onima koji su angažirani u organizacijama/prostorima nezavisne kulture. Edukacija se sastojala od dva dijela: 4. studenog održani su moduli Uvod u tehničku produkciju, rigging i sigurnost na radu te zvučna produkcija, dok je 5. studenog održan modul Vizualna produkcija-rasvjeta. Radionice su vodili Filip Pacak - tonski tehničar i Andrija Santro - tehničar za rasvjetu/dizajner svjetla.

Aktivnosti transfera znanja, jačanje veza i vidljivosti društveno-kulturnih centara u RH

Savez u 2022. godini sudjeluje u aktivnostima prijenosa znanja i iskustava o sudioničkom upravljanju i civilno-javnim partnerstvima u kulturi kroz aktivnosti Mreže društveno-kulturnih centara. Skupština Mreže društveno-kulturnih centara na kojoj su sudjelovali i predstavnici SU Klubtura održana je 4. srpnja u prostoru kluba MaMa u Zagrebu.

Nakon skupštine uslijedio je tematski razgovor s članicama na temu „Borba za javna dobra u Hrvatskoj i društveno-kulturni centri kao javna dobra“ čiji su gosti bili Iva Marčetić iz Prava na grad i Bernard Ivčić iz Zelene akcije.

NOVA JAVNA KULTURA I PROSTORI DRUŠTVENOSTI

Savez nastavlja s provedbom projekta prijavljenog na poziv "Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređenja uvjeta rada" financiranog kroz Europski socijalni fond.

U 2022. godini nastavljen je razvoj neformalne tematske mreže Nova javna kultura kojoj je do kraja 2022. godine pristupilo ukupno 14 članica (udruga, umjetničkih organizacija i neformalnih inicijativa). Svrha tematske mreže je izgradnja baze znanja u području participativnog i dobrog upravljanja u kulturi, afirmacija društveno-kulturnih djelatnosti u lokalnoj zajednici, poticanje razvoja različitih modela civilno - javnih partnerstva te afirmacija infrastrukture djelovanja DKC-ova kao javnog dobra.

U 2022. godini nastavljena je provedba pojedinih analiza te koordinacija suradnika na provedbi pojedinih istraživačkih aktivnosti o civilno-javnom partnerstvu i novim modelima infrastrukture za kulturu i društvene aktivnosti. Istraživački tim koji čine voditeljica istraživanja Ana Žuvela te suradnica Željka Tonković proveo je analizu dokumenata s ciljem prikupljanja podataka o postojećim modelima upravljanja i programiranja u društveno-kulturnim centrima u RH i EU s usporedbom navedenih modela. Uz to, provedena je analiza policy okvira na EU, nacionalnoj i lokalnim razinama koji reguliraju i utječu na procese sudioničkog upravljanja u kulturi. U sklopu projekta izrađena je studija slučaja 3 kulturna centra u Republici Hrvatskoj. Studija je rezultat provedenih intervjua s administrativnim osobljem, zaposlenicima i partnerima kulturnih centara koje djeluju u Sisku, Osijeku i Veloj Luci. Autorice studije slučaja su stručnjakinje iz područja sociologije i kulture Ana Žuvela i Željka Tonković.

Provedena je analiza relevantne stručne literature u području upravljanja zajedničkim dobrima i participativne demokracije s ciljem utvrđivanja epistemoloških polazišnih osnova i mogućih primjena u području upravljanja u kulturi. Izrađena je baza relevantne stručne literature u području upravljanja zajedničkim dobrima i participativne demokracije za provedbu ove analize. Za provedbu ove analize zadužena je stručnjakinja iz područja kulturnih politika Katarina Pavić.

U sklopu provedbe analize potreba korisnika i praksi korištenja prostora organizirani su terenski posjeti društveno-kulturnim centrima kojima (su)upravljaju partnerske organizacije i koji su obuhvaćeni ovom analizom. U sklopu terenskih posjeta suradnici na projektu razgovarali su s predstvincima organizacija-korisnika prostora društveno-kulturnih centara, razgledali su prostore koji se koriste za realizaciju društvenih i kulturnih aktivnosti te su razgovarali o prilagođenosti i adekvatnosti postojećih prostora za realizaciju različitih tipova umjetničkih i kulturnih aktivnosti. Na temelju prikupljenih podataka o korisnicima društveno-kulturnih centara (kroz desk analizu i terenske posjete), izrađen je prijedlog upitnika za korisnike usmjeren prikupljanju podataka o potrebama korisnika društveno-kulturnih centara

u pojedinim gradovima. Kroz izrađene anketne upitnike prilagođene za svaki pojedini društveno-kulturni centar u 6 gradova (Karlovac, Čakovec, Rijeka, Pula, Split, Dubrovnik) nastavljeno je prikupljanje podataka o korištenju prostora društveno-kulturnih centara i potrebama korisnika prostora. Održane su direktnе konzultacije s predstvincima partnerskih organizacija koje (su)upravljaju prostorima društveno-kulturnih centara u pojedinim gradovima o sadržaju upitnika te koordinaciji provedbe ankete.

U 2022. godini kroz zajednički rad partnera na projektu započet je proces izrade 6 smjernica za razvoj i unapređenje kulturne i srodnih politika vezanih uz infrastrukturu za kulturu i društvene aktivnosti.

KULTURNA POLITIKA ODOZDO - OD DOBRIH PRAKSI DRUŠTVENO-KULTURNIH CENTARA DO ODRŽIVOG OKVIRA ZA SUDIONIČKO UPRAVLJANJE

U sklopu aktivnosti projekta „Kulturna politika odozdo - Od dobrih praksi društveno-kulturnih centara do održivog okvira za sudioničko upravljanje“ financiranog u sklopu Fonda za aktivno građanstvo, Klubtura je koordinirala provedbu lokalnih zagovaračkih aktivnosti u Karlovcu, Splitu, Hvaru i Koprivnici. Ove aktivnosti proizašle su iz evidentirane potrebe da se u lokalnim sredinama u kojima se razvijaju i testiraju participativni modeli upravljanja, a koji uključuju razne dionike iz različitih sektora, pruži podrška lokalnim platformama koje rade na spomenutim procesima. Javno-zagovaračke tribine na temu upravljanja prostorima za nezavisnu kulturu i mlade održane su u Karlovcu 26. svibnja u partnerstvu sa Savezom udruga KAoperativa te 25. lipnja u Koprivnici u partnerstvu s Forumom udruga nezavisne kulture - FUNK. Edukacija o zagovaračkim alatima koju su vodili programski koordinatori Klubture Ana Abramović i Domagoj Šavor održana je 12. i 13. svibnja u Domu mladih u Splitu s predstvincima Platforme doma mladih.

U sklopu projekta u lipnju je izrađen Kodeks dobre prakse uspostave i funkcioniranja civilno-javnog partnerstva. Kodeks je nastao u želji da svim relevantnim dionicima približi pojam civilno-javnog partnerstva, predoči koji su mogući oblici civilno-javnog partnerstva, kakva su dosadašnja iskustva te da osnovne smjernice i preporuke u izgradnji ovog važnog modela sudjelovanja. Javna predstavljanja Kodeksa relevantnim dionicima u kojima je sudjelovao koordinator organizacije ispred projektnog tima održana su 21. lipnja u Dubrovniku u prostoru Lazareta, 8. srpnja u Knjižnici za mlade u Karlovcu i 20. listopada u Puli u Dnevnom boravku Rojca.

U velikoj dvorani Hrvatskog novinarskog društva 23. studenog Klubtura je suorganizirala jednodnevnu konferenciju "Kulturni centri i demokratizacija kulturnog sustava". Na konferenciji su otvorena važna pitanja razvoja i otvaranja kulturnog sustava, pitanja institucionalnog i zakonodavnog okvira i rješenja koja bi bila primjerena jednom progresivnom, otvorenom sustavu koji bi poslijedično bio prilagođeniji praksama na terenu koje su napredne, eksperimentalne i često propituju zadane okvire i postavljene granice. Otvoreno je i pitanje kako se razni centri (institucionalni i izvan-institucionalni) mogu povezati u svome djelovanju, te koje su daljnje perspektive razvoja kulturne infrastrukture Hrvatske. Konferenciju je otvorila panel rasprava „Institucionalni i zakonodavni okvir kulturnog sustava: mogućnosti i perspektive“ koju je moderirala Željka Tonković, a o postojećim i mogućim policy rješenjima problema s kojima se susreće kulturni sustav u pogledu infrastrukture za kulturne i društvene djelatnosti govorili su Ana Žuvela, istraživačica i stručnjakinja u području kulturne politike, Davor Mišković, kulturni radnik i istraživač u području kulturnih politika, te Mirela Travar, kulturna radnica i predsjednica Mreže društveno-kulturnih centara DKC-HR. Poseban fokus panela bio je na upravo izrađenom Zakonu o

kulturnim centrima. Nakon panela uslijedile su diskusione grupe o prijedlogu Zakona o kulturnim centrima koje su facilitirali govornici prvog panela. Drugu panel raspravu „Kulturni sustav u praksi: kulturni centri u zajednici“ moderirala je Iva Zenzerović, a o mogućnostima razvoja centara za kulturu i njihovom povezivanju govorile su Emina Višnić, pročelnica Gradskog ureda za kulturu, međugradsku i međunarodnu suradnju i civilno društvo Grada Zagreba, Pavlica Bajšić, ravnateljica Centra mladih Ribnjak, te Stefana Došen, predstavnica Multimedijalnog kulturnog centra Split koji djeluje u zgradama Doma mladih.

Održan je 4-dnevni studijski posjet u Berlin koji je kapacitirao organizacije za razumijevanje međunarodnih praksi rada i upravljanja prostorima te međunarodnih kulturnih politika. Kroz studijsko putovanje 10 sudionika iz partnerskih organizacija održalo je 5 sastanaka s predstavnicima organizacija i prostora koji na različite načine primjenjuju sudioničko upravljanje i civilno-javno partnerstvo (Werner Viertalla i Fridolin Hinde iz UfaFabrik; Miodrag Kuč iz ZK/U; Darya Kryshen iz Haus Der Statistik i Lucija Gudlin iz Impuls Brandenburg) te posjetilo 3 društveno-kulturna prostora u Berlinu (UfaFabrik, ZK/U, Haus der Statistik). Tokom posjeta i razgovora s predstavnicima berlinskih organizacija, dobivene su važne informacije o tome koje aktivnosti provode, kako surađuju s drugim civilnim i javnim akterima, koja im je upravljačka struktura, model financiranja, na koje načine se bave zagovaranjem.

Kroz razgovore i posjete dobivena su važna saznanja o tome koja je uloga mreža u koordinaciji prostora i nezavisno-kulturnih aktera, koliko je važno urbanistički promišljati društveno-kulturne centre, kako se mogu primjenjivati održive prakse u smjeru veće autonomnosti prostora, kako se stvaraju zajednice kroz aktivnosti koje nisu samo kulturne te kako funkcioniraju kulturni centri van većih gradova.

OSTALE AKTIVNOSTI U SKLOPU PROGRAMA

Aktivnosti 20 godina mreže

U sklopu obilježavanja 20 godina mreže proveden je projekt Clubture.org - 20 years of participatory and open culture podržan od Wikimedija Zaklade. Projekt se provodio u razdoblju od ožujka do studenog 2022. U okviru projekta, na Wikimedija platforme unesene su informacije i sadržaji koji se tiču aktera i fenomena nezavisne kulturne scene u Hrvatskoj, organizacija i inicijativa koje djeluju izvan institucionalne kulture te njihovog rada: 22 nova unosa na Wikipediji (novi članci, dorađeni članci), postavljeno je 97 medijskih sadržaja na Wikimedia Commons (logotipi i fotografije) i 133 unosa u Wikidata bazu. Cilj projekta bio je povećati dostupnost podataka i medija iz arhive mreže Clubture, publikacija, projekata i programa i tako povećati informacijsku otvorenost, pretraživost, usporedivost i održivost za potrebe informiranja, educiranja i istraživanja. Projekt je imao edukativnu komponentu u obliku tjednih sastanaka na kojima se uži tim konzultirao o pravilima unosa podataka na wikipedija platforme, te u smislu dijeljenja stečenih znanja i iskustava sa svim zainteresiranim kroz više organiziranih prezentacija koje su bile namijenjene članicama mreže Clubture. Prezentacija o radu na projektu održana je na 15. Clubture Forumu u Puli.

Interaktivna arhivska mapa sadržaja provedbe programa Clubture-Hr: programska razmjena i suradnja

Organizacija je u 2022. godini nastavila s usustavljanjem i digitalizacijom svoje arhive. Arhiva organizacije sastoje se od materijalne i digitalne građe koja dokumentira djelovanje organizacije i provedbu suradničkih projekata i turneja od 2002. godine do danas.

U organizacijskoj se arhivi većinom nalaze tiskani materijali (publikacije, plakati, letci) te foto i video dokumentacija o provedenim aktivnostima u sklopu suradničkih projekata. U 2022. ažuriran je registar članica mreže te je nastavljeno arhiviranje te objava sadržaja nastalih u sklopu programske razmjene i suradnje. Na online mapi sada se nalaze svi podaci o programskoj suradnji od 2002. do 2021. godine.

Mreža nastavlja s aktivnostima sistematizacije arhivskog materijala i kuriranjem materijala s ciljem prezentacije postignuća organizacija nezavisne kulturne scene i njihovog doprinosa kulturnom i društvenom razvoju u Hrvatskoj. Nastavljeno je digitalno arhiviranje prikupljenih promo materijala (plakata, letaka i ostalog) za sve projekte provedene kroz ranije cikluse programa razmjene i suradnje Clubture-HR.

Povodom 20 godina mreže izrađena je infografika o modelu razmjene i suradnje koji se provodi kroz platformu Clubture, dostupna na stranicama mreže.

Analitičko-istraživačke aktivnosti te aktivnosti praćenja i zagovaranja razvoja javnih politika

U 2022. godini mreža Clubture nastavila je praćenje konteksta, normativnog i institucionalnog okvira u kojem djeluju organizacije izvaninstitucionalne, suvremene, kritičke i urbane kulture. Savez aktivno djeluje u području praćenja razvoja kulturne politike i drugih područja koja se izravno odnose na održivost i razvoj nezavisnog kulturnog sektora te šireg konteksta razvoja civilnog društva u Hrvatskoj. Tako naša organizacija redovito sudjeluje u relevantnim procesima savjetovanja kod donošenja zakona, akata i programskih dokumenata tijela državne uprave za kulturu i civilno društvo. Savez je u 2022. sudjelovao u procesu javnog savjetovanja u području djejanja: Savjetovanje o Nacrtu prijedloga zakona o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi, Savjetovanje o Programu Učinkoviti ljudski potencijali 2021. - 2027., Savjetovanja o Sektorskoj analizi za 2023. godinu koje provodi Zaklada Kultura nova.

Savez je proveo internu analizu financiranja organizacija okupljenih oko mreže Clubture, u kojoj su komparirani iznosi dodijeljenih sredstava za programe u razdoblju od 2017. do 2022. godine, kontinuitet podrški te analizirani novi akteri koji ulaze u financiranje, u okviru programa/za programsku djelatnost inovativnih umjetničkih i kulturnih praksi pri Ministarstvu kulture i medija RH. Uoči objave Poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2023. godinu, Savez udruga Klubtura i 60 organizacija koje djeluju u području kulture uputili su Ministarstvu kulture i medija zahtjev za povećanjem sredstava za programe inovativnih kulturnih i umjetničkih praksi. Zahtjev je upućen na temelju zaključaka Klubturine analize financiranja javnih potreba u kulturi Ministarstva kulture i medija RH u programskom području Inovativne kulturne i umjetničke prakse za razdoblje od 2017. do 2022. godine.

Savez udruga Klubtura objavio je analizu utjecaja financiranja iz Europskog socijalnog fonda na organizacije okupljene oko mreže Clubture. Publikacija "Uključeni u sve, prioritet ni u čemu - može li ESF zamijeniti sustavnu kulturnu politiku?" uključuje organizacije koje su u proteklom razdoblju provodile projekte u okviru Europskog socijalnog fonda i na temelju čijih su iskustava izrađene preporuke za unapređenje sustava u narednom finansijskom razdoblju.

Savez u 2022. godini nastavlja zagovaračke aktivnosti usmjerene na zakonodavni i strateški okvir djelovanja organizacija u nezavisnoj kulturi. Savez udruga Klubtura, Operacija grad i Mreža društveno kulturnih centara u utorak, 8. ožujka u Velikoj dvorani Hrvatskog

novinarskog doma organizirali su javnu raspravu o Nacrtu prijedloga Zakona o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi. U javnoj raspravi sudjelovale su ravnateljica Uprave za razvoj kulture i umjetnosti Ministarstva kulture i medija Nevena Tudor Perković, pročelnik Odsjeka za izvedbene umjetnosti Akademije primjenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci i bivši predsjednik Kulturnog vijeća za nove medijske kulture/inovativne umjetničke i kulturne prakse Marin Lukanić, ravnateljica Centra kulture na Peščenici (KNAP) Anja Planinčić, predsjednica Mreže društveno-kulturnih centara DKC-HR Mirela Travar i kulturni radnik te istraživač u području kulturne teorije i prakse Davor Mišković.

Savez udruga Klubtura, Operacija grad i Mreža društveno-kulturnih centara 3. svibnja uputili su priopćenje za medije vezano za Zakon o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi RH, koji je nakon javnog savjetovanja na kojem je prikupljen velik broj komentara s tek manjim izmjenama upućen u daljnju proceduru u Hrvatski Sabor.

Mreža društveno-kulturnih centara i Savez udruga Klubtura uputili su 9. lipnja otvoreno pismo Ministrici kulture kojim se apelira da Ministarstvo kulture i medija osigura otvoren i participativan proces izrade Nacionalnog plana razvoja kulture i medija za razdoblje od 2022. do 2027. godine. Uži tim organizacije tijekom listopada 2022. uključuje se u izradu kulturne strategije RH kroz komentare na okvir Nacrta nacionalnog plana razvoja kulture i medija 2022.-2027. putem online obrasca Ministarstva kulture i medija, a koji prethode e-savjetovanju. Poslani komentari rezultat su provedenih konzultacija s organizacijama članicama na Clubture Forumu u Puli 2022. godine.

SU Klubtura izradio je Analizu Nacionalne razvojne strategije RH 2030. Cilj analize bio je detektirati poveznice s (nezavisnom) kulturom te donijeti zaključke što ona u razvojnom smislu znači za područje nezavisne kulture.

Predstavnici Saveza udruga Klubtura 2020. godine demokratskim su putem izabrani u Savjet za razvoj civilnog društva, stručno i savjetodavno tijelo Vlade RH čija je misija uspostava dijaloga između javne uprave i civilnog sektora. U 2022. godini članovi Savjeta nastavljaju sudjelovati na redovnim sjednicama i aktualizirati teme značajne za razvoj sektora nezavisne kulture (8., 9., 10. i 11. sjednici).

Koordinator Saveza Domagoj Šavor 27. listopada u Zagrebu sudjeluje u raspravi "Propuštene prilike i neispunjena obećanja: „hrvatski model“ podrške civilnom društvu kroz Europski socijalni fond" koju su organizirali Centar za mirovne studije, GONG, Institut za političku ekologiju, Klubtura, Kuća ljudskih prava, Mreža mladih Hrvatske, RODA, Savez za autizam Hrvatske i Zelena akcija. Rasprava se nadovezala na nalaze i ključne preporuke neovisne vanjske evaluacije ulaganja Republike Hrvatske u području „Dobrog upravljanja“ kroz Europski socijalni fond u razdoblju 2014. – 2020., koju su 2021. godine provele konzultantske tvrtke WYG i MAP za Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Kroz raspravu i predstavljanje analize "Propuštene prilike i neispunjena obećanja: „hrvatski model“ podrške civilnom društvu kroz Europski socijalni fond", koja predstavlja kritički osvrt na nalaze i ključne preporuke navedene vanjske evaluacije rezultata, željelo se informirati organizacije civilnog društva o ključnim problemima u provedbi programa te iznijeti vlastite preporuke kako koristiti ovu evaluaciju za unaprjeđenje sustava financijske podrške organizacijama civilnog društva.

Organizacija kao partner provodi projekt prijavljen na fond Civitates na temu okvira za djelovanje organizacija civilnoga društva. Klubtura zajedno s organizacijama Centar za mirovne studije, Gong, Institut za političku ekologiju, Kuća ljudskih prava, Mreža mladih Hrvatske, RODA, Savez za autizam Hrvatske i Zelena akcija 15. studenog u Zagrebu

organizira okrugli stol o važnosti, sadržaju i procesu izrade nacionalne javne politike za stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva. Na okruglom stolu sudjelovali/e su: Nemanja Relić iz Ureda potpredsjednice Vlade RH, Helena Beus, ravnateljica Ureda za udruge Vlade RH, zamjenica pučke pravobraniteljice Tatjana Vlašić, Željka Rajković iz Udruge Biom, zamjenica članice u Radnoj skupini za izradu Nacionalnog plana, Željka Leljak Gracin iz Zelene akcije, članica Savjeta za razvoj civilnoga društva i Sara Lalić iz Centra za mirovne studije, zamjenica člana Savjeta za razvoj civilnoga društva. Unutar iste koalicije, 24. i 25. studenog Klubtura suorganizira online konferenciju „Borba protiv sužavanja prostora za djelovanje i stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva u EU“. Konferenciju je organizirala koalicija organizacija civilnoga društva iz Hrvatske s ciljem okupljanja predstavnika civilnoga društva, institucija, akademije i drugih aktera koji rade na borbi protiv sužavanja prostora za djelovanje civilnoga društva te kako bi se raspravilo o aktualnim javnim politikama i drugim događajima, trendovima i perspektivama u stvaranju poticajnog okruženja za civilno društvo. Na prvom panelu, konferencija se bavila oblicima sužavanja prostora za civilno društvo u više država članica EU, dok se drugi panel usredotočio na SLAPP-ove kao alat protiv organizacija civilnoga društva i aktivista.

Na panelima drugog dana konferencije, tematizirani su institucionalni i civilnodruštveni odgovori protiv sužavanja prostora za civilno društvo i inicijative koje žele stvoriti poticajno okruženje za civilno društvo.

SU Klubtura u 2022. godini nastavlja pratiti stanje u sektoru nezavisne kulture vezano za uvjete rada za vrijeme pandemije, kroz konzultacije s organizacijama članicama te kroz prikupljanje uspješnih modela otpornosti u kulturnom sektoru. Koordinator mreže sudjeluje kao član u istraživačkom timu regionalne platforme Kooperativa čiji je zadatak prikupiti i komparirati modele i uvjete javnog financiranja za organizacije u nezavisnoj kulturi, s posebnim fokusom na posljedice pandemije.

Aktivnosti na području Jugoistočne Europe i međunarodna suradnja

Mreža nastavlja aktivno sudjelovati u radu Kooperative - Regionalne platforme za kulturu kroz sudjelovanje u redovnim aktivnostima platforme: online Forumu održanom 26. svibnja i 9. prosinca i redovnoj godišnjoj Skupštini održanoj u Mostaru od 1. do 3. lipnja.

Ana Abramović 6. lipnja sudjeluje na posljednjem sastanku uredničkog tima na kojem je provedena evaluacija izrade publikacije "How to Build Networks, and Why?" Publikacija je dostupna na stranicama regionalne platforme Kooperativa. Aktivnost se realizira u sklopu projekta Reg.Lab koji provodi Kooperativa u sklopu poziva za projekte kulturne suradnje u zemljama Zapadnog Balkana. U Domu Europe u Zagrebu 15. i 16. prosinca predstavnici Klubture sudjeluju u dvodnevnom forumu Kooperative „From resilience towards sustainability: Building cultural ecosystems through regional cooperation“. Drugog dana foruma, programska koordinatorica Ana Abramović sudjeluje kao govornica na panelu „TOWARDS RESILIENCE: Building cooperation from the bottom-up“.

Predstavnici Klubture sudjeluju na regionalnoj konferenciji u Peji, Kosovo u organizaciji Anibara „Either/Or: Culture Networks“ održanoj od 3. do 5. studenog. Programska koordinatorica Ana Abramović 3. studenog facilitirala je diskusiju grupu o civilno-javnim partnerstvima i kulturnim prostorima i kao govornica sudjelovala na panelu „Cultural Spaces: A model for a democratic use (and abuse!)“. Koordinator Domagoj Šavor 4. studenog sudjeluje na panelu „Culture and Other Networks: A collaboration to be explored?!“ i facilitira lokalne organizacije uključene u osnivanje kulturne mreže u Kosovu.

Programska koordinatorica Klubture Ana Abramović putem intervjuja sudjeluje u prikupljanju podataka za istraživanje o mrežama u kulturi koje provodi organizacija članica Kooperative, Anibar iz Kosova. Istraživanje se provodi u sklopu EU projekta o kulturnim prostorima u Kosovu, a provodi ga Anibar (Peja) s partnerima: 7 Arte (Mitrovica), Lumbardhi (Prizren) i Pogon (Zagreb).

Savez sudjeluje u aktivnostima europske krovne organizacije u kulturi Culture Action Europe. Krajem kolovoza Klubtura upućuje pismo podrške CAE usmjereno na prijavu projekta jačanja kapaciteta za praćenje i participaciju mladih osoba u izborima za EU parlament u 2024. godini, u čije će aktivnosti biti uključen kroz 2023. i 2024. godinu.

Sudjelovanje na edukacijama, seminarima i konferencijama

Koordinator organizacije 28. siječnja sudjeluje u online fokus grupi o utjecaju udruga za ljudska prava na teme: institucionalno i pravno zagovaranje; pravna podrška žrtvama kršenja ljudskih prava i strateška litigacija; javna komunikacija i mobilizacija građana i građanki u organizaciji Centra za mirovne studije.

Koordinator mreže sudjeluje na sastanku radne skupine Doma mladih u Splitu 23. veljače, na kojem je predstavljen model razvoja i sudioničkog upravljanja Domom mladih te plan investicija.

Programska asistentica Tatjana Vukadinović sudjelovala je 28. veljače na konferenciji A Cultural Deal for Europe - Annual Policy Conversation u organizaciji europske krovne zagovaračke organizacije Culture Action Europe.

Koordinator Domagoj Šavor 14. ožujka sudjeluje na online predstavljanju tvrtke Wyg u sklopu vrednovanja djelotvornosti, učinkovitosti i učinka OPULJP-a 2014. – 2020. u prioritetnoj osi Dobro upravljanje.

Programska koordinatorica Ana Abramović i koordinator Domagoj Šavor sudjeluju na Razgovorima o Zakladi kultura nova, 1. i 2. ožujka.

Koordinator sudjeluje na konferenciji "Upgrade: Za Interkulturni društveni centar u Zagrebu", održanoj 5. srpnja u Zagrebu, u panelu na temu osnivanja interkulturnog društvenog centra u Zagrebu i praksi društveno-kulturnih centara u RH.

Koordinator Domagoj Šavor i finansijska voditeljica Željka Lukešić sudjeluju na izobrazbi RiF-a u organizaciji Nacionalne zaklade na teme: "Normativni okvir finansijskog poslovanja neprofitnih organizacija, planiranje, samoprocjena, porezne obveze i porezna obilježja primitaka koje isplaćuju" održanoj 4. listopada te "Računovodstvo neprofitnih organizacija, vrste i sadržaj finansijskih izvještaja, planiranje, obračun plaća, obračun drugog dohotka i obrazac JOPPD" održanoj 14. listopada.

Programska koordinatorica Ana Abramović 7. prosinca sudjeluje na webinaru na temu kulture izvan urbanih središta u organizaciji Europske mreže kulturnih centara.

Savez sudjeluje u aktivnostima višeprogramskega povezivanja s drugim Centrima znanja. Koordinator SU Klubtura Domagoj Šavor sudjeluje 12. i 13. svibnja na konferenciji "Zajedno znanjem" koju organizira udruga Most kao Centar znanja za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Konferencija je okupila stručnjake i aktiviste koji djeluju u različitim institucijama, ustanovama i organizacijama civilnog društva te predstavnike devet centara

znanja iz Republike Hrvatske. Osnovni cilj Konferencije je o rastućem problemu siromaštva i socijalne isključenosti progovoriti otvoreno i glasno iz pozicije znanja i iskustva rada u različitim područjima društvenih djelovanja te doprinijeti povezivanju i umrežavanju na svim razinama, širenju znanja i informacija, boljim i učinkovitijim javnim politikama, socijalnoj pravdi i razvoju usluga za različite ranjive skupine. Koordinator je u sklopu konferencije sudjelovao u panelu na temu umjetnosti i kulture u vremenima krize.

Programska koordinatorica Tatjana Vukadinović 7. i 8. svibnja sudjelovala je na redovnoj sjednici Skupštine Mreže mladih Hrvatske čiji je Klubtura član.

Mreža nastavlja aktivno sudjelovati u redovnim aktivnostima organizacija i mreža u nezavisnoj kulturi čija je članica (Skupština Operacije grad 14. prosinca i Skupština udruge Kurziv 20. prosinca).

Programska koordinatorica Tatjana Vukadinović 25. listopada u Zagrebu izlagala je s temom Clubture - HR: Programska razmjena i suradnja u okviru sesije Uključiva i solidarna Hrvatska na konferenciji Centara znanja „Zajedno znanjem“ u okviru 27. hrvatskog simpozija osoba s invaliditetom "Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom – o nama uvijek s nama - od slogana do realnosti".